

Nr 245.

Uppläst och godkänd i första kammaren den 9 september 1914.
» » » » andra kammaren den 9 september 1914.

*Riksdagens skrivelse till Konungen i anledning av Kungl.
Maj:ts proposition angående fastställande av postverkets
stat för driftkostnader år 1915.*

(Statsutskottets utlåtande nr 97.)

Till Konungen.

I en till riksdagen den 14 maj 1914 avlåten proposition, nr 2, har Eders Kungl. Maj:t, under åberopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över civilärenden för samma dag, föreslagit riksdagen att *dels* medgiva, att maskinisten Frans Albert Frithjof Malmberg må från och med månaden näst efter den, under vilken han efter uppnådda 62 levnadsår och sedan styrkt blivit, att han är oförmögen att på ett tillfredsställande sätt sköta maskinisttjänsten, erhåller entledigande från nämnda befattning, äga att under sin återstående livstid å postverkets pensionsstat uppbära ett årligt understöd av 1,500 kronor; *dels* ock godkänna det vid Eders Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen den 14 januari 1914, nr 2, fogade förslag till postverkets stat för driftkostnader för år 1915 samt bestämma postverkets anslag till driftkostnader för år 1915, förslagsvis, till 24,690,000 kronor, att utgå direkt av postmedlen.

Bihang till senare riksdagens protokoll 1914. 14 saml. 7 häft. (Nr 245—246.) 1

Slutsummorna av de uti förevarande proposition för år 1915 föreslagna anslagen för postverkets driftkostnader, jämförda med motsvarande för innevarande år fastställda anslag, äro, enligt vad nedanstående sammandrag giver vid handen, följande:

	År 1914	År 1915	Ökning år 1915 i förhållande till år 1914	Minskning år 1915 i förhållande till år 1914
	Kronor	Kronor	Kronor	Kronor
A. Avlöningar	13,799,000	14,051,650	252,650	—
B. Övergångsstat	29,350	29,550	200	—
C. Pensioner	421,745	433,840	12,095	—
D. Postbefordran	7,142,500	7,142,500	—	—
E. Omkostnader	2,638,000	2,728,000	90,000	—
F. Oförutsedda utgifter	25,000	25,000	—	—
G. Avkortningar och restitutioner	12,405	14,460	2,055	—
H. Avsättning till förnyelsefond	240,000	265,000	25,000	—
Summa	24,308,000	24,690,000	382,000	—

Beträffande den höjning av anslaget till avlöningar, som betingas därav, att Eders Kungl. Maj:t föreslagit ökning av antalet postexpeditörsbefattningar vid distrikts- och lokalförvaltningarna med 30 nya sådana tjänster, har riksdagen väl fäst sin uppmärksamhet vid den omständigheten, att förslaget avser att uppföra på ordinarie stat flera postexpeditörer, än som med säkerhet kunna påräkna fast placering, men har riksdagen vid det förhållandet, att, därest den ifrågasatta ökningen icke komme till stånd, åtskilliga personer skulle få tjänstgöra såsom extra ordinarie postexpeditörer ända till 2 år utöver den tid, som ansetts lämplig och skälig för sådan tjänstgöring, eller 5 år, icke haft något att erinra mot vad Eders Kungl. Maj:t sålunda föreslagit.

I fråga om den föreslagna ökningen av antalet ordinarie postvaktmästare- och postiljonsbefattningar med 150 nya sådana tjänster har departementschefen framhållit, att åtskilliga av de biträdande postvaktmästare och postiljoner, vilka vid bifall till förslaget komme att erhålla befordran till ordinarie befattning, icke skulle innehava den tjänstetid av 4 år, som hittills ansetts såsom det normala för vinnande av ordinarie anställning uti nu ifrågavarande tjänstegrader. På de i statsrådsprotokollet angivna skäl har riksdagen emellertid ansett sig böra biträda

Eders Kungl. Maj:ts förevarande förslag. Riksdagen vill dock härvid, i likhet med departementschefen, hava uttalat, att ett bifall till framställningen icke för framtiden må utan vidare betraktas såsom ett prejudicierande avsteg från den hittills antagna regeln om uppnådda 4 års tjänstetid såsom villkor för ordinarieskap, en regel, som grundar sig på en ingående undersökning av 1907 års postkommission och som ej utan utredning om de ekonomiska verkningarna synes böra helt övergivnas.

I sammanhang med framställandet av anslagskraven under övergångsstaten har departementschefen omförmält, att generalpoststyrelsen hos Eders Kungl. Maj:t hemställt om bemyndigande att med verkmästaren i postverket E. V. Nyberg träffa avtal om inköp för ett belopp av 6,000 kronor av två Nyberg meddelade patent, det ena av den 31 oktober 1912 angående anordning vid frimärksautomater och dylikt samt det andra av den 28 november 1912 angående myntspärranordning vid myntprovare, vilken sistnämnda uppfinning likaledes vore avsedd att användas vid frimärksautomater.

Riksdagen vill i detta avseende erinra därom, att 1913 års riksdag med bifall till en av Eders Kungl. Maj:t gjord framställning medgav, att för dåvarande tillförordnade förste postvaktmästaren Ernst Vilhelm Nyberg finge för tiden från och med den 1 januari 1914 å postverkets övergångsstat uppföras en personlig verkmästarebefattning med avlöning av 4,200 kronor jämte ålderstillägg å 400 kronor efter 3 års tjänstgöring, med skyldighet för Nyberg, bland annat, att låta postverket, utan hinder av patent, tillgodogöra sig alla av honom gjorda uppfinningar inom postväsendet.

Formuleringen av nyssnämnda villkor giver visserligen närmast anledning till den uppfattningen, att jämväl av Nyberg före anställningen såsom verkmästare gjorda uppfinningar borde få tillgodogöras av postverket utan särskild ersättning. Emellertid lär, såsom ock av propositionen inhämtas, vid de förhandlingar, som föregingo generalpoststyrelsens förslag om inrättande av omskrivna personliga verkmästarebefattning, såväl generalpoststyrelsen som Nyberg hava utgått därifrån, att de förmåner, vilka Nyberg skulle komma att uti ifrågavarande befattning åtnjuta, icke skulle på något sätt vara vederlag för det arbete eller de kostnader, Nyberg haft under tiden, innan han vunne sagda anställning, lika litet som Nyberg skulle vara förbunden att icke före befattningens tillträdande göra ett fritt bruk av dittills erhållna patent.

Vid sådant förhållande och med hänsyn till de kostnader och det arbete Nyberg nedlagt å utexperimenterandet av berörda båda uppfinningar,

har riksdagen icke ansett sig böra framställa någon anmärkning däremot, att generalpoststyrelsen av Eders Kungl. Maj:t bemyndigas att med Nyberg träffa avtal om inköp av berörda tvenne patent för det angivna beloppet, 6,000 kronor.

Eders Kungl. Maj:ts förslag om beredande av pension åt maskinisten F. A. F. Malmberg har synts riksdagen vara behjärtansvärt, vadan riksdagen funnit sig böra bifalla detsamma.

Då riksdagen i övrigt icke haft något att erinra mot de av Eders Kungl. Maj:t i förevarande proposition föreslagna, av postverkets utveckling påkallade anslagshöjningarna, får riksdagen anmäla, att riksdagen *dels* medgivit att maskinisten Frans Albert Frithjof Malmberg må från och med månaden näst efter den, under vilken han efter uppnådda 62 levnadsår och sedan styrkt blivit, att han är oförmögen att på ett tillfredsställande sätt sköta maskinisttjänsten, erhåller entledigande från nämnda befattning, äga att under sin återstående livstid å postverkets pensionsstat uppbära ett årligt understöd av 1,500 kronor;

dels ock godkänt bifogade förslag till postverkets stat för driftkostnader för år 1915 (Bil. A) samt bestämt postverkets anslag till driftkostnader för år 1915, förslagsvis, till 24,690,000 kronor, att utgå direkt av postmedlen.

Stockholm den 9 september 1914.

Med undersätlig vördnad.

Bilaga A.

Postverkets stat för driftkostnader år 1915.

	K r o n o r .					
A. Avlöningar.						
1. Generalpoststyrelsen.						
Generalpostdirektören	13,000	—				
4 byråchefer ... (8,000—9,000 kr.) förslagsvis	35,000	—				
1 kamrerare ... (6,000—7,000 ») »	7,000	—				
5 sekreterare ... (6,000—7,000 ») »	33,500	—				
1 ombudsman... (5,000—6,500 ») »	5,500	—				
3 förste aktua- rier	(5,000—6,500 ») »	19,000	—			
2 intendentter... (5,000—6,500 ») »	13,000	—				
1 aktuarie	(4,200—5,500 ») »	5,000	—			
1 förrådsförval- tare	(4,200—5,500 ») »	5,500	—			
7 notarier	(4,200—5,500 ») »	34,500	—			
1 registrator ... (4,200—5,500 ») »	5,000	—				
5 revisorer	(4,200—5,500 ») »	26,200	—			
2 revisorer och bokhållare	(4,200—5,500 ») »	10,500	—			
18 förste postex- peditörer, man- liga	(3,200—4,200 ») »	68,200	—			
13 postexpeditö- rer, manliga..	(1,800—3,800 ») »	40,400	—			
20 d:o, kvinnliga	(1,500—2,100 ») »	36,100	—			
30 biträden, kvinnliga	(1,250—1,650 ») »	47,500	—			
19 vaktmästare..	(1,140—1,650 ») »	27,000	—			
Förste vaktmästaren, arvode	200	—	432,100	—		

		K r o n o r .			
Ortstillägg och hyresbidrag, förslagsvis	—	23,750	—	—	—
Arvoden åt extra tjänstemän, vikariatsersättning m. m., förslagsvis	—	60,000	—	515,850	—
2. Distrikts- och lokalförvaltningarna.					
6 postdirektörer... (7,000—8,000 kr.)	{ förslagsvis	45,500	—	—	—
11 postmästare av klass 1 A	(5,500—7,000 ») »	1) 77,200	—	—	—
23 postmästare av klass 1 B	(5,000—6,500 ») »	149,000	—	—	—
6 överkontrollörer	(5,000—6,500 ») »	37,500	—	—	—
15 postmästare av klass 2 A	(4,600—6,000 ») »	90,000	—	—	—
7 förste kontrollörer	(4,600—6,000 ») »	42,000	—	—	—
28 postmästare av klass 2 B	(4,200—5,500 ») »	154,000	—	—	—
86 postmästare av klass 3	{ manlig (3,800—5,000 ») kvinnlig (2,900—3,400 ») }	430,000	—	—	—
53 kontrollörer.....	(3,800—5,000 ») »	264,600	—	—	—
87 postmästare av klass 4	{ manlig (3,500—4,600 ») kvinnlig (2,700—3,100 ») }	393,600	—	—	—
152 förste postexpeditörer, manliga	(3,200—4,200 ») »	614,200	—	—	—
27 förste postexpeditörer, kvinnliga.....	(1,900—2,500 ») »	67,900	—	—	—
875 postexpeditörer, manliga	(1,800—3,800 ») »	2,551,200	—	—	—
270 postexpeditörer, kvinnliga	(1,500—2,100 ») »	514,600	—	—	—
16 biträden, kvinnliga.....	(1,250—1,650 ») »	24,800	—	—	—

1) Häri innefattas även särskilda arvoden till 3 postmästare.

		K r o n o r.			
640 förste postvaktmästare och förste postiljoner.. (1,500—1,950 kr.)	} förslagsvis	1,223,200	—		
1,890 postvaktmästare och postiljoner (1,200—1,650 resp. 1,890 »)		2,686,500	—	9,365,800	—
Ortstillägg och hyresbidrag.....	»	—	—	930,000	—
Arvoden åt extra tjänstemän, vikariatsersättning m. m., förslagsvis		—	—	975,000	—
				11,270,800	—
3. Övriga anslag.					
Arvoden till poststationer, förslagsvis.....		—	—	2,150,000	—
» åt frimärksförsäljare, »		—	—	75,000	—
Gratifikationer m. m. åt tjänstemän eller andra personer, som äro anställda vid postverket eller anlitas i dess ärenden,.....		—	—	20,000	—
Understöd m. m. åt personer, som äro eller varit anställda vid postverket eller anlitas i dess ärenden,		—	—	20,000	—
				2,265,000	—
				14,051,650	—
B. Övergångsstat.					
1. Generalpoststyrelsen.					
Personligt avlöningstillägg åt byråchefen C. A Hasselrot, förslagsvis.....				4,000	—
9 tjänstemän i 1:a graden, förslagsvis				34,000	—
Personlig verkmästarbefattning för E. V. Nyberg, förslagsvis				4,200	—
Arvoden åt extra tjänstemän, förslagsvis				9,100	—
				=	51,300
Avgå under A. upptagna avlöningar				42,600	—
	Återstod			8,700	—
1 kammarskrivare				1,600	—
				10,300	—

		K r o n o r .		
D. Postbefordran.				
(Förslagsanslag.)				
Postbefordran å järnväg	—	—	4,400,000	—
» å landsväg jämte lokala transporter.....	—	—	2,100,000	—
» sjöledes:				
emellan Sveriges fastland och Gottland.....	75,000	—	—	—
» övriga inrikes orter	140,000	—	—	—
» Sverige och Tyskland	273,500	—	—	—
» » » Danmark	15,000	—	—	—
» » » Finland	25,000	—	—	—
» » » Storbritannien och Amerika	14,000	—	542,500	—
Transitersättning åt främmande postverk	—	—	100,000	7,142,500
E. Omkostnader.				
(Förslagsanslag.)				
Felräkningspenningar	—	—	75,000	—
Ersättning för tjänsteresor i allmänhet.....	—	—	95,000	—
Traktamenten för tjänstgöring i postkupé eller å landsvägs- postlinje.....	—	—	310,000	—
Överliggningslokaler åt tjänstemän, tjänstgörande i post- kupé eller å landsvägspostlinje,	—	—	60,000	—
Uniformsbeklädnad	—	—	360,000	—
Sjukvård m. m.	—	—	45,000	—
Undervisningskurser ..	—	—	33,000	—
Hyror för postlokaler.....	—	—	435,000	—
Postlokalers uppvärmning, belysning och städning.....	—	—	390,000	—
Tillverkning av frankotecken	—	—	230,000	—
Blankett- och cirkulärtryck, skrivmaterialier m. m.	—	—	425,000	—
Förbrukningsartiklar	—	—	190,000	—
Telefonavgifter och telegramporto	—	—	35,000	—
Diverse utgifter	—	—	45,000	2,728,000
F. Oförutsedda utgifter	—	—	—	25,000
G. Avkortningar och restitutioner, förslagsvis	—	—	—	14,460
H. Avsättning till förnyelsefond	—	—	—	265,000
Summa kronor	—	—	—	24,690,000